

Avaleht>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Hüvitamine>Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis

Luksemburg

Milliste kuriteoliikide korral on mul õigus hüvitist saada?

Teil on õigus saada hüvitist mis tahes liiki kuriteo korral, mille puhul tekitati Teile kehavigastusi või moraalselt kahju tahtliku teoga, mis vastab kriminaalseadustiku artiklites 372–376 kindlaks määratud kuriteokoosseisule või seksuaalse väärkohtlemise või vägistamiskoosseisule.

Milliste vigastuste korral on mul õigus hüvitist saada?

- Kehavigastus / majanduslik kahju,
- moraalne kahju.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen kuriteo tagajärjel surnud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad hüvitist saada?

Kui ohver suri kuriteona käsitatava tahtliku teo tagajärjel saadud kehavigastustesse ja see mõjutas oluliselt tema sugulase või ülalpeetava elukvaliteeti (lähedase surmast tingitud hingeline valu) ning seda ei ole ohvri sugulasele või ülalpeetavale reaalselt ega piisavalt hüvitatud, saab ohvri sugulane või ülalpeetav esitada justiitsministrile hüvitisnõude. Ohvri perekonnaliikmed, abikaasa, elukaaslane, registreeritud partner või talle eriti lähedased inimesed võivad saada hüvitist tingimusel, et neile on tekkinud hüvitamisele kuuluv kahju. Sugulusaste ei ole põhimõtteliselt oluline, sest arvesse võetakse ainult emotsionaalset sidet ja tegelikku kooselu otsese ohvriga. Praktikaks käsitatakse kaudsete ohvritena ainult ohvri perekonnaliikmeid, eelkõige tuumikperekonda. Tuumikperekonna moodustavad kaks täiskasvanut, olenemata sellest, kas nad on abielus või mitte ning kas neil on lapsi või mitte.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen ellu jäänud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad sellisel juhul hüvitist saada?

Kui ohvril tekkis kuriteona käsitatava tahtliku teo tagajärjel kehavigastus, mis tõi kaasa püsiva puude või üle ühe kuu kestva täieliku töövõimetuse ja see mõjutas oluliselt tema sugulase või ülalpeetava elukvaliteeti ning seda ei ole reaalselt ega piisavalt hüvitatud, saab ohvri sugulane või ülalpeetav esitada justiitsministrile hüvitisnõude.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma ei ole ELi liikmesriigi kodanik?

Hüvitist saavad nõuda ainult Luksemburgis seaduslikult elavad isikud või Euroopa Liidu või Euroopa Nõukogu liikmesriikide kodanikud, kes viibisid kuriteo toimepanemise ajal seaduslikult Luksemburgis, ning inimkaubanduse ohvrid. Muudel juhtudel hüvitist ei maksta.

Kas ma saan nõuda riigilt hüvitist, kui ma elan siin või kui ma olen sellest riigist pärit (see on mu elukohariik või kodakondsusjärgne riik), isegi kui kuritegu pandi toime teises ELi riigis? Kas mul on võimalik seda teha siin, selle asemel, et nõuda hüvitist riigis, kus kuritegu toime pandi? Kui on, siis millistel tingimustel?

Igaühel, kes elab alaliselt Luksemburgis, kuid kes langes tahtliku vägivallakuriteo ohvriks mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis, on õigus taotleda Luksemburgi riigieelarvest makstavat hüvitist, kui tal ei ole õigust saada hüvitist teises riigis.

Vastavalt 12. märtsi 1984. aasta seadusele, mis käsitleb teatavatele kehavigastusi saanud ohvritele hüvitise maksmist, peate vastama järgmistele tingimustele.

Ohver elab alaliselt Luksemburgis või on Euroopa Liidu või Euroopa Nõukogu liikmesriigi kodanik. Ohver viibis kuriteo toimumise ajal Luksemburgis seaduslikult või on kriminaalseadustiku artiklis 382-1 nimetatud kuriteo ohver.

Vigastus tekkis kuriteona käsitatava tahtliku teo tagajärjel.

Tegemist on kehavigastusega, mitte pelgalt varalise kahjuga (näiteks lihtsalt varguse puhul hüvitist ei maksta).

Vigastus mõjutab oluliselt Teie elukvaliteeti, näiteks sissetulekute kadumise või vähenemise, kulude suurenemise või erakorraliste kulude tekkimise, töövõimetuse, kooliaasta vahelejätmise, füüsilise või vaimse tervise kahjustuse, moraalse kahju, välimuse moonutuste või kehaliste või hingeliste kannatuste tõttu. Kui olete mõne kriminaalseadustiku artiklites 372–376 nimetatud kuriteo ohver, ei pea Te füüsilise või vaimse tervise kahjustuse tekkimist tõendama, sest seda eeldatakse.

Riik maksab hüvitist ainult siis, kui Te ei saa reaalselt ja piisavat hüvitist muust allikast.

Kas ma pean selleks, et hüvitist saada, teatama kuriteost kõigepealt politseile?

Ei, hüvitise nõudmiseks ei pea ohver olema kuriteost politseile teatanud.

Kas ma pean enne hüvitisnõude esitamist ära ootama politseiurimise või kriminaalmenetluse tulemusd?

Ei, justiitsminister saab teha otsuse hüvitise maksmise kohta enne kriminaalmenetluse tulemuste selgumist.

Kas ma pean kõigepealt nõudma hüvitist kuriteo toimepanijalt, juhul kui tema isik on tuvastatud?

Kui kuriteo toimepanija on tuvastatud ja astute menetlusse tsiviilhagejana, peate menetluse tulemuse ära ootama. Kui kuriteo toimepanija on maksejõuetu, saate esitada hüvitisnõude justiitsministrile.

Kui ohver saab hiljem hüvitist mujalt, võib justiitsminister anda korralduse makstud kahjuhüvitist või ettemakse tagasi maksta, et tagada hüvitise asjakohane suurus.

Kas mul on õigus hüvitisele ka juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud või teda ei ole süüdi mõistetud? Kui on, siis millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud

Kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud, saate taotleda hüvitist, esitades nõude justiitsministrile. See nõue peab olema koostatud prantsuse, saksa või letseburgi keeles ning selles tuleb märkida kuriteo toimumise kuupäev, koht ja Teie suhtes toime pandud kuriteo täpne kirjeldus. Nõudele tuleb lisada kuriteo toimumist või Teile tekitatud kahju tõendavad dokumendid. Lisaks peate vastama 12. märtsi 1984. aasta seaduse (mis käsitleb teatavatele kehavigastusi saanud ohvritele hüvitise maksmist) artiklis 1 sätestatud tingimustele.

Kuriteo toimepanijat ei ole süüdi mõistetud

Teil on õigus hüvitisele juhul, kui kuriteo toimepanija on lõplikult muutunud kohtuotsusega süüdi mõistetud. Justiitsminister võib ohvrikomisjoni (*commission victime*) arvamusele tuginedes anda korralduse hüvitist või ettemakse täielikult või osaliselt tagasi maksta. Minister võib sellise otsuse teha ka siis, kui on tehtud ettemakse ning hiljem ilmneb, et hüvitist maksti alusetult.

Kas hüvitise taotlemiseks on ette nähtud kindel tähtaeg?

Hüvitisnõue tuleb esitada kahe aasta jooksul pärast kuriteo toimepanemise kuupäeva. Kui kuriteo toimepanijale esitatakse süüdistus, pikendatakse tähtaega ning see lõppeb kaks aastat pärast kriminaalmenetluses lõpliku kohtuotsuse tegemist. Kui kriminaalmenetluses tehtud kohtuotsus on muutunud lõplikuks, saate kätte otsuse oma kahju hüvitamiseks esitatud tsiviilhagi kohta ning tähtaega pikendatakse ja see lõppeb kaks aastat pärast Teie hüvitisnõuet käsitleva kohtuotsuse lõplikku muutumist. Kui Te aga olete alaealine, hakkab aegumistähtaeg kulgema kuupäevast, mil saate täiskasvanuks, kui tegemist on kriminaalkorras karistatava teoga või kriminaalseadustiku artiklites 372, 373, 375, 3821 ja 3822, 400, 401a, 402, 403 või 405 sätestatud karistatava teoga.

Missuguse kahju ja missuguste kulude katmiseks on võimalik hüvitist saada?

Hüvitisega kaetakse näiteks:

a) kuriteoohvrile tekitatud

varaline (mittepsühholoogiline) kahju:

vigastuste ravikulud (ravi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi);

vigastustest tulenevad erivajadused või -kulud (hooldus- ja abiteenused, ajutine ja pidev ravi, pikendatud füsioteraapiline ravi, eluaseme kohandamine, spetsiaalsed abivahendid jne);

püsivad vigastused (nt invaliidsus või püsiv puue);

ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetulek (sealhulgas sissetuleku kaotus ja elatise teenimise võime kaotus või elatusvahendite vähenemine jne);

ametialaste võimaluste kaotus;

kulud, mis on seotud kahju põhjustanud juhtumi kohtuliku menetlemisega, näiteks õigusabi- ja muud kulud;

varastatud või kahjustatud isiklik vara;

psühholoogiline (moraalne) kahju:

ohvri valu ja kannatused;

b) hüvitist saama õigustatud isikutele või ohvri sugulastele tekitatud

varaline (mittepsühholoogiline) kahju:

matusekulud;

ravikulud (nt perekonnaliikme ravi, ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi);

elatusvahendite või ametialaste võimaluste kaotus;

psühholoogiline kahju:

ohvri sugulaste või hüvitist saama õigustatud isikute valu ja kannatused / ohvri surma korral hüvitis ellujäänutele.

Kas hüvitist makstakse ühekordse summamana või igakuiste maksetena?

Hüvitist makstakse ühekordse summamana, mitte osade kaupa. Kui aga nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel tekib selline vajadus, võib justiitsminister anda korralduse maksta nõude esitajale hüvitis ette ajal, mil tema nõuet läbi vaadatakse. Kui ohvrile on makstud hüvitist ja tema tervislik seisund seejärel oluliselt halveneb, saab ohver nõuda täiendavat hüvitist viie aasta jooksul pärast põhihüvitise maksmist.

Kuidas võivad minu käitumine seoses asjaomase kuriteoga, minu karistusregistri andmed või minu suutmatus menetluse käigus koostööd teha, mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Hüvitise maksmisest võidakse keelduda või seda vähendada ohvri käitumise tõttu kuriteo toimepanemise ajal.

Kuidas võib minu varaline seisund mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Kõik kuriteoohvrid, kes on saanud kehavigastusi ning vastavad 12. märtsi 1984. aasta seaduse (mis käsitleb teatavatele kehavigastusi saanud ohvritele hüvitise maksmist) artiklis 1 sätestatud tingimustele, võivad taotleda riigilt hüvitist olenemata oma varalisest seisundist, tingimusel et nad ei ole reaalselt ja piisavat hüvitist saanud.

Kas on veel teisi kriteeriumeid, mis võivad mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Hüvitise maksmisest võidakse keelduda või seda vähendada, arvestades Teie suhet kuriteo toimepanijaga.

Kuidas hüvitist arvestatakse?

Ohvrikomisjon teatab oma arvamuses, kas hüvitise maksmine on põhjendatud ning kui palju tuleks hüvitist maksta, võttes aluseks eelkõige selle, kui tõsiselt on kuritegu nõude esitaja elukvaliteeti mõjutanud. Seejärel otsustab justiitsminister, kas maksta hüvitist või mitte, ning määrab hüvitise suuruse.

Kas on olemas minimaalne/maksimaalne hüvitissumma?

Maksimaalne hüvitise summa, mille justiitsminister võib määrata, ei tohi ületada igal aastal suurhertsogi määrusega kehtestatud ülemmäära. 2017. aastal oli see 63 000 eurot.

Kas ma pean märkima nõudevormile konkreetse summa? Kui pean, siis kust saada juhiseid selle arvestamise või muude aspektide kohta?

Luksemburgis ei pea hüvitise taotlejad erivormi täitma. Peate vaid kirjutama kirja, märkides kuriteo toimumise kuupäeva, koha ja täpse kirjelduse, ning lisama hüvitisnõuet toetavad dokumendid.

Kas ametiasutuse/organi makstavast hüvitisest arvestatakse maha hüvitis, mille olen oma kaotuse tõttu saanud muudest allikatest (tööandja kindlustusskeemist või erakindlustusskeemist)?

Riik maksab hüvitist ainult siis, kui ohver ei saa reaalselt ja piisavat hüvitist muust allikast, nt kuriteo toimepanijalt, sotsiaalkindlustus- või isikukindlustusskeemist. Ohvrikomisjon võib arvesse võtta muid hüvitisi, mida olete saanud muudest allikatest.

Kas mul on võimalik saada hüvitise ettemakset? Kui on, siis millistel tingimustel?

Kui nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel tekib selline vajadus, võib justiitsminister anda korralduse maksta hüvitis ette ajal, mil nõuet läbi vaadatakse.

Kas mul on võimalik saada pärast põhiotsuse langetamist täiendavat või lisahüvitist (asjaolude muutumise või tervise halvenemise jms tõttu)?

Kui Teile on määratud hüvitis ning seejärel Teie tervislik seisund halveneb vigastuse tõttu oluliselt, võite taotleda täiendavat hüvitist. Hüvitisnõue tuleb esitada viie aasta jooksul pärast põhihüvitise maksmise kuupäeva.

Täiendava hüvitise summa ei tohi ületada 63 000 euro suurust maksimummäära, millest on maha arvatud varem makstud hüvitis.

Millised tõendavad dokumendid pean ma oma nõudele lisama?

Kirjale tuleb oma nõude toetuseks lisada kuritegu või Teile tekitatud kahju tõendavad dokumendid.

Mittetäielik loetelu:

kuriteoteate (protokoll) ärakiri või tõendid, mis toetavad kriminaalmenetluses kahjuhüvitise saamiseks tsiviilhagi esitamist;

kriminaalmenetluses tehtud kohtuotsuse ärakiri;

otsus kahju hüvitamiseks esitatud tsiviilhagi kohta;

vigastust tõendavad dokumendid: arstitõend, milles on märgitud saadud vigastuse laad, töövõimetuse kestus ning tüsistuste ja püsiva invaliidsuse (kui tekkis) laad;

vigastuste ravikulused tõendavad dokumendid (ravi, haiglaravi ja ambulatoorne ravi jne);

tõend sotsiaalkindlustuse olemasolu kohta;

tõend sotsiaalkindlustuse kaudu saadud hüvitise kohta;

kindlustuslepingu koopia;
tõend kindlustusandjalt saadud hüvitise kohta;
tõendid ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetuleku kohta.

Kas nõude kätetoimetamise ja menetlemise eest tuleb maksta haldus- või muid tasusid?

Ei.

Milline asutus teeb hüvitisnõude kohta otsuse (riigisisese juhtumi korral)?

Ministère de la Justice luxembourgeois (Luksemburgi justiitsministeerium)

13, rue Erasme

L-2934 Luxembourg

Tel: (+352) 247 84527 / (+352) 247 84517

Faks: (+352) 26 68 48 61 / (+352) 22 52 96

info@mj.public.lu

E-post: Veebisait: <http://www.mj.public.lu/>

Kuhu tuleb hüvitisnõue saata (riigisisese juhtumi korral)?

Ministère de la Justice luxembourgeois (Luksemburgi justiitsministeerium)

13, rue Erasme

L-2934 Luxembourg

Tel: (+352) 247 84527 / (+352) 247 84517

Faks: (+352) 26 68 48 61 / (+352) 22 52 96

info@mj.public.lu

E-post: Veebisait: <http://www.mj.public.lu/>

Kas ma pean tulema isiklikult kohale, kui toimub menetlus ja/või minu nõude kohta tehakse otsus?

Ohvrikomisjon peab kutsuma ohvri ärakuulamisele. Kui ohver ilmub ärakuulamisele, kuulab komisjon ära tema ütlused kuriteo ning kantud kahju kohta.

Ärakuulamine on kinnine ning Te võite kasutada advokaadi abi.

Kui kaua (ligikaudu) võtab aega ametiasutuselt hüvitisnõude kohta otsuse saamine?

Justiitsminister teeb otsuse kuue kuu jooksul pärast hüvitisnõude esitamist.

Kui ma ei ole ametiasutuse otsusega rahul, siis kuidas saan ma selle vaidlustada?

Kui ohver ei ole rahul justiitsministri otsusega või tema määratud hüvitise suurusega, võib ta minna riigi ja teda esindava justiitsministri vastu kohtusse.

Otsuse vaidlustamiseks tuleb pöörduda nõude esitaja valikul kas Luxembourgis või Diekirchis piirkondliku kohtusse (*tribunal d'arrondissement*).

Kust leida vajalikke vorme ja muud teavet nõude esitamise kohta?

Nõude esitamise menetluse kohta saab teavet järgmistelt asutustelt:

Ministère de la Justice (Justiitsministeerium)

13, rue Erasme

L-2934 Luxembourg

Tel: (+352) 247 84527 / (+352) 247 84517

Faks: (+352) 26 68 48 61 / (+352) 22 52 96

info@mj.public.lu

E-post: Veebisait: <http://www.mj.public.lu/>

Lisaks osutavad hüvitisnõude esitamisel abi ja annavad nõu õigusteabe talitus (*service d'Accueil et d'Information juridique*) ja sotsiaalabi kesktalituse (*service central d'assistance sociale*) ohvriabi teenistus (*service d'aide aux victimes*).

Kas abi saamiseks on olemas spetsiaalne abitelefoni või veebisait?

Veebisait:

http://www.mj.public.lu/services_citoyens/indemnisation/index.html

<https://justice.public.lu/fr/aides-informations/assistance-sociale/scas-service-aide-victimes.html>

Kas mul on võimalik saada nõude koostamiseks õigusabi (juristi abi)?

Igäüks, kes suudab tõendada, et tal puudub piisav sissetulek, võib saada tasuta õigusabi vastavalt seaduses sätestatud tingimustele. Teile määratakse advokaat, kes annab Teile õigusnõu või esindab Teid kohtus, ning kulud kannab riik. Kõik võivad nõu pidada õigusteavet ja -nõu andvate või vahendusteenuseid pakkuvate asutustega. Võite pöörduda õigusteabe talituse poole, et saada tasuta õigusteavet.

Kas on olemas ohvriabiorganisatsioonid, kes mind hüvitise nõutamisel abistaksid?

– *Service d'aide aux victimes* (ohvriabi teenistus), *service central d'assistance sociale* (sotsiaalabi kesktalitus)

Bâtiment Plaza Liberty, Entrée A

12-18, rue Joseph Junck

L-1839 Luxembourg

Tel: (+352) 47 58 21-627 / 628

Mobiil: (+352) 621 32 65 95

E-post: scas-sav@justice.etat.lu

– *Service d'accueil et d'information juridique* (õigusabi talitus):

Luxembourgis:

Cité judiciaire – Bâtiment BC,

L-2080 Luxembourg

Tel: (+352) 22 18 46

Diekirchis:

Justice de Paix,

L-9211 Diekirch

Tel: (+352) 80 23 15

Esch-sur-Alzette'is:

Justice de Paix,

L-4239 Esch-sur-Alzette

Tel: (+352) 54 15 52

Viimati uuendatud: 18/03/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.